

Kresťanstvo a islam

Kresťanstvo

Patrí k celosvetovo najrozšírenejším náboženstvám.

Vzniklo ako odnož judaizmu v 1. storočí n.l. v rímskej provincii Judea. Zakladateľom kresťanstva je Ježiš Kristus - **mesiáš**, vykupiteľ, **Boží syn**.

Kresťanstvo je monoteistickým náboženstvom, kde Pánom a Vládcom sveta je **Boh**, v ňom sú tri osoby - **Svätá trojica - Otec, Syn, Duch svätý**. Boh sa zaujíma o ľudí, je milosrdný, neriadi ľudí a neteší ho ich utrpenie.

Svätou knihou kresťanstva je **Biblia**. Skladá sa z dvoch častí:

Starý zákon - základom je židovský Pentateuch - opisuje históriu židovského národa

Nový zákon - obsahuje život a skutky Ježiša Krista, 4 evanjeliá, skutky apoštolov, listy sv. Pavla, Zjavenie sv. Jána

Ježiš Kristus sa narodil v Betleheme, začal pôsobiť vďaka Jánovi Krstiteľovi, ktorý ho pokrstil. Verejne kázal, učil - jeho učeníkmi boli **12 apoštolí**, liečil, robil zázraky. Neuznával delenie spoločnosti na vrstvy, čo vyvolalo odpor u predstaviteľov židovského náboženstva a súčasne si rozhneval aj náboženských predstaviteľov. Bol vydaný rímskemu správcovi provincie Judea Pontiovi Pilátovi, ukrižovaný (preto je kríž hlavným znakom kresťanského náboženstva popri napr. holubici, lodi či rybe) a pochovaný v hrobke. Vstal z mŕtvych a naďalej sa zjavoval a kázal ďalších 40 dní. Za svojho hlavného nasledovníka vybral **Petra** (Skala), ktorý je považovaný za prvého biskupa, pápeža.

V Ríme boli kresťania prenasledovaní, mučení a zabíjaní, až v roku 313 vydal cisár **Konštantín Veľký Milánsky edikt**, ktorým zrovnoprávnil všetky náboženstvá. Následne sa kresťanstvo stalo v roku 380 rímskym štátnym náboženstvom.

Obdobie stredoveku bolo veľmi turbulentným aj v cirkvi. 1054 došlo k **Veľkej cirkevnej schizme**, rozdeleniu cirkvi na **západnú** - centrum Rím, jazyk latinčina, hlava pápež a **východnú** - centrum Konštantínopol, jazyk gréčtina a cisár bol aj hlavou cirkvi=**cézaropapizmus**. Prebiehal aj **boj o investitúru** - spor medzi cirkevnou a svetskou mocou o dosadzovanie/ voľbu cirkevných biskupov a **Avignonské zajatie pápežov** - fr. kráľ Filip IV. Pekný presídlil pápeža do Avignonu, aby ho mal pod kontrolou. Vznikol fenomén viacerých pápežov súčasne, bol ukončený **Kostnickým koncilom** 1414 - 1418. Záver stredoveku je poznačený **reformačným hnutím** - M. Luter, J. Kalvín, U. Zwingli a následnou **protireformáciou**.

Pápežstvo

Pápež je zástupcom Ježiša na Zemi. Za prvého je považovaný Peter, jeden z 12 apoštolov. Ako svojho nástupcu si ho vybral sám Ježiš. V staroveku boli sídlami významných patriarchov/ biskupov **Konštantínopol, Rím, Antiochia, Jeruzalem, Alexandria**. V 5. storočí sa stal nadradeným **rímsky biskup**. Prijal meno **papa = otec**.

Do dnešných dní bolo 266 pápežov. Súčasným je **pápež František**. Proces voľby pápeža sa nazýva **konkláve**. Ide o zhromaždenie kardinálov, ktorí sú zamknutí v **Sixtínskej kaplnke** do doby, kým nedôjde k zvoleniu nového pápeža. Verejnosť je o voľbe informovaná prostredníctvom dymu. Ak sa vypustí **čierny dym**, pápež zvolený nie je, ak **biely**, katolícka cirkev má nového predstaviteľa.

Islam

Vzniká v 7 storočí nl., je teda najmladším monoteistickým náboženstvom. V mnohom nadväzuje na kresťanstvo a judaizmus. Zakladateľom bol **prorok Mohamed** a Bohom je **Allah**. Samotné slovo **islam** znamená podriadenie sa Bohu, veriaci sú **moslimovia** teda, tí, ktorí sa podriadia.

Svätou knihou islamu je **Korán** obsahujúci 114 kapitol - **súr**. Je to prepis slov a myšlienok, ktoré Mohamedovi, ako prorokovi, nadiktoval archanjel Gabriel pri zjaveniach. Korán je hlavným zdrojom viery, pričom dôležité sú aj činy, výroky proroka Mohameda-**Suhhah**.

Mohamed pochádzal z Mekky, bol politikom. Po prvých zjavenia začal verejne šíriť svoje myšlienky a učenie, avšak nenachádzal pozitívnu odozvu, keďže v tej dobe mali Arabi polyteistické náboženstvo. V roku 622 sa situácia vyhrotila a Mohamed musel z Mekky odísť, čo je veľmi dôležitý medzník, ktorý sa vníma ako začiatok moslimského letopočtu - **hidžra**. Odišiel do Mediny, kde mal priaznivé podmienky na učenie a šírenie nového monoteistického náboženstva. V roku 630 sa vracia do Mekky, ktorá sa stala hlavným centrom islamu. Po jeho smrti vyvstala otázka, kto bude jeho nasledovníkom. Kvôli nejednotnému nazeraniu na danú otázku sa moslimovia začali deliť na dve skupiny **sinitov a šiítov**.

Za hlavný symbol islamu sa považuje polmesiac a hviezda.

Povinnosťou každého moslima je dodržiavať 5 povinností:

1. Shahada - vyznanie viery, jeden Boh, jeden prorok
2. Salat - modlitba päť krát za deň
3. Sawm - pôst počas mesiaca Ramadán, od východu slnka až po jeho západ
4. Zakat - milodary pre chudobných
5. Hajj - aspoň raz za život púť do Mekky

Porovnanie

Kresťanstvo aj islam majú spoločný pôvod, proroci oboch náboženstiev sú potomkami Abraháma. Sú monoteistické, hoci presadzovanie kresťanstva bolo ľahšie, keďže židovské náboženstvo je tiež monoteistické, ale Arabi mali polyteizmus. Veria v Boha, ale kresťanstvo vyznáva aj Svätú trojicu a Božieho syna a islam len Allaha. Duchovnú očistu vidia v modlitbe. Obe uznávajú pôst, hoci v islame je oveľa prísnejší (Ramadán) a v kresťanstve je miernejší. Veria v zmrtvýchvstanie, súdny deň a posledný súd, odmietajú reinkarnáciu. Zabitie je veľkým hriechom v oboch prípadoch, napriek tomu sa viedli križiacke výpravy, či svätá vojna džihád. Taktiež je hriechom nevera, ale v islame môže mať muž aj 4 ženy, podmienkou však je ich materiálne zabezpečiť. Kresťanstvo odmieta polygamiu. Spoločne uznávajú intímny vzťah len medzi manželmi.

Medzi kresťanstvom a islamom je však veľa rozdielov:

Kresťanstvo: - Ježiš - Syn Boží, mesiáš, konal zázraky, zomrel na kríži

- Boh je milosrdný, neteší ho utrpenie ľudí
- Viera v Svätú trojicu a Božieho syna
- Duchovná hierarchia a politická reprezentácia- Vatikán
- Odpustenie hriechov prostredníctvom spovede
- Monogamia
- Púte nie sú povinné
- Biblia - zrozumiteľnejšia, viac autorov

Islam: - Mohamed - politik, prorok, zomrel prirodzenou smrťou

- Viera len v Allaha - jeden jediný neporovnateľný Boh
- Voľba osôb, ktoré kážu a vedú modlitby
- Odpustenie hriechov iba cez príkladný mravný život
- Možná polygamia
- Povinnosť aspoň raz za život vykonať púť do Mekky
- Korán - ťažšie pochopiteľnejší, jeden autor